

Sadjarstvo

Vremenska napoved za Slovenijo*

Danes popoldne bo dokaj sončno, postopno se bo nekoliko pooblačilo. V zahodnih in v osrednjih krajih bo čez dan pihal jugozahodni veter. Najvišje dnevne temperature bodo od 14 do 19, na jugovzhodu okoli 20 °C.

Jutri bo zmerno do pretežno oblačno. Zjutraj in dopoldne bo občasno rahlo deževalo v večjem delu Slovenije. Popoldne se bo od zahoda jasnilo. Nastala bo še kakšna ploha. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 9, najvišje dnevne od 12 do 15, na Primorskem do 17 °C.

Obeti V nedeljo bo sprva precej jasno, po nižinah bo jutro megleno. Čez dan se bo zmerno pooblačilo.

V ponedeljek bo zmerno do pretežno oblačno. Popoldne bodo nastale posamezne plohe. V noči na torek bodo padavine zajele vso Slovenijo. Nekoliko se bo ohladilo.

Vremenska slika

Nad Britanskim otočjem je ciklonsko območje. Hladna fronta se od severozahoda bliža Alpam in bo v soboto oslABLJENA prešla tudi naše kraje. V višinah z vetrovi zahodnih smeri k nam doteka nekoliko bolj vlažen zrak.

*Vir: ARSO, petek, 15. marec 2024 ob 11:00

Ljudem in okolju
prijazno varstvo rastlin

www.karsia.si

SVETOVANJE

Osrednjeslovenska, notranjska, gorenjska in primorska regija

Primož Štepic, dipl. ing. agr.
051 319 517, primoz.stepic@karsia.si

JV, posavska, zasavska, savinjska in koroška regija

Marjan Kragl, univ. dipl. ing. agr.
041 207 523, marjan.kragl@karsia.si

Podravska in pomurska regija

Drago Majcen, univ. dipl. ing. agr.
031 394 227, drago.majcen@karsia.si
Sandi Arnuš, inž. agr.
041 715 641, sandi.arnus@karsia.si

Marketing in razvoj

Andrej Kos, univ. dipl. ing. agr.
041 689 120, andrej.kos@karsia.si

Varstvo pečkarjev

Zatiranje glivičnih bolezni

Glede na lokacijo so bile zadnje padavine zelo različne, vse od 25 L/m², ponekod tudi do 70 in več L/m². Glede na temperature, čas omočenja in zrelost askospor bi že lahko računali na srednjo do močno okužbo z **jablanovim škrlupom**. Vremenska napoved je sprva napovedovala večjo količino padavin, sedaj pa se je napoved spremenila in kaže le nekaj litrov dežja čez dan s prekinitvami, kar pomeni, da je možnost za okužbe lahko manjša.

Ne glede na to pa moramo imeti naše nasade zaščitene, saj se nam lahko površna zaščita v tem času kasneje maščuje.

- v nasadih na hladnih legah in s poznimi sortami lahko za preventivno zatiranje glivičnih in bakterijskih bolezni, kot je npr. **hrušev ožig**, uporabite bakreni fungicidi **Badge WG v odmerku 2,9 kg/ha** (290 g/100 L vode), ki ima kot bakreni fungicid tudi stransko delovanje proti jablanovemu škrlupu. Fungicid **Badge WG** se lahko uporablja od nabrekanja brstov, pa do faze polnega cvetenja.
- na ugodnih legah so nasadi z zgodnjimi sortami ponekod že v fazi vidnega popka do faze zelenega popka. V takšnih nasadih že priporočamo organske fungicide kot je **Syllit 400 SC v odmerku 1,9 L/ha** (190 mL/100 L vode) ali **Pyrus 400 SC v odmerku 1,0 L/ha** (100 mL/100 L vode). Fungicid Syllit 400 SC je najbolje uporabljati samostojno, če pa ga uporabljamo z drugimi sredstvi pa moramo upoštevati to, da se ne meša s fungicidi na osnovi žvepla, kaptana in bakra, z insekticidi na osnovi piriproksifena in nekaterimi foliarnimi gnojili na osnovi cinka in morskih alg. Preverjena je bila kombinacija fungicida Syllit 400 SC s foliarnim gnojilom **Carrier Zn** v polnih odmerkih in pri porabi vode 500 in 250 L/ha, ki je ob konstantnem mešanju pokazala dobro kompatibilnost, vrstni red pa je bil najprej Syllit in kot drugi Carrier Zn. Kombinacija s parafinskimi olji naj bi tudi bila mogoča, vrstni red pa najprej Syllit in potem olje.

Hrušev ožig

Jablanov škrlup

Fungicid Syllit 400 SC (100 mL, 1 L)

Zatiranje škodljivcev

V nasadih, kjer je prekoračen prag škodljivosti z **zimskimi jajčeci rdeče sadne pršice**, to je 1.000 jajčec na dolžinski meter vejic, je priporočljiva uporaba parafinskih olj, ki jih fizično uničijo.

- priporočamo uporabo novega akaricida na osnovi parafinskega olja **Belo olje Karsia** **v odmerku 10 L/vmk/ha** (višinski meter krošnje) (2,0 L/100 L vode). **Na voljo je tudi 250 mL pakiranje, ki se lahko prodaja BREZ potrdila o pridobitvi znanj iz fitomedicine.**

Akaricid Belo olje Karsia

Opomba: odmerki za 10 ali 100 L vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha.

Varstvo pečkarjev

Novost pri zatiranju črne listne pegavosti (*Alternaria spp.*) na jabolkih in hruškah

Je glivična bolezen, ki je vedno bolj pogosta, še posebej v nasadih posajenih v ravninskih, neprevetrenih legah, z višjo relativno zračno vlago. Na njen vedno pogostejši pojav, pa vpliva tudi umik določenih fungicidov iz skupine ditiokarbamatov predvsem mankozeba, ki je na to bolezen imel odlično preventivno delovanje.

Stransko učinkovitost na to bolezen imajo nekateri fungicidi iz skupine strobilurinov in SDHI skupine, kaptana, dodina, K-fosfonata, specifično učinkovitost pa ima fungicid **Banjo**, na osnovi učinkovine fluazinam, ki ima v letošnjem letu "dovoljenje za izredne primere".

Glavni vir boleznij je okuženo listje, lahko pa tudi sadne mumije in okuženi deli rastlin, kot so speči brsti. Pozno spomladi gliva tvori konidije, ki v vlažnem vremenu okužijo mlajše liste. Močnejši napad lahko pričakujemo v primeru lanske močne okužbe in pri optimalnih pogojih za okužbo, ki so pri temperaturi nad 20 °C in omočenosti rastlinskih delov več kot 6 ur. Več okužb lahko pričakujemo v mokrih in toplih poletjih.

Gliva okužuje jabolane vse do obiranja, zato se simptomi lahko pojavijo tudi na plodovih. Za to bolezen so najbolj občutljive sorte kot so zlati delišes, gala, cripps pink in tudi granny smith.

Simptomi boleznij alternarijske pegavosti se kažejo najprej na starejših listih kot rjavo-vijolične okrogle pike s premerom 1-2 mm, ki se kasneje povečajo v okrogle pege pravilnih oblik in premera 2-5 mm. Le-te se večajo in postajajo srebrno sive in pri močnem napadu lahko pride do močne defoliacije.

Na okuženih plodovih se v območju čaše pojavijo na lenticelah temne pege, ki so sčasoma vedno bolj vidne in obdane z rdečim robom. Pri močni okužbi so lahko te pege velike in povzročijo propad plodov.

Preventivno zatiranje črne listne pegavosti ali alternarije:

- usmerjeno kemično varstvo pred to boleznijo lahko letos izvajamo s fungicidom **Banjo v odmerku 0,7 L/ha** in pri porabi vode 500-1000 L na ha, pri čemer najnižja poraba vode na ha ne sme biti manjša od 500 L. Sredstvo se lahko na istem zemljišču tretira največ 3-krat, v razmiku 14 dni. Čas uporabe je od razvojne faze rožnatih popkov do faze sekundarnega odpadanja plodičev (BBCH 57-73). Prvo tretiranje se lahko opravi v razvojni fazi rožnatih popkov (BBCH 57), naslednje pa po cvetenju. Karenca je za jabolane in hruške 60 dni.

Opozorilo: sredstvo **Banjo** se lahko v jabolkih in hruškah uporablja samo v določenih posebnih pogojih in sicer:

- lahko se uporablja le v ograjenih nasadih, kjer je nezaposlenim preprečen dostop v nasad,
- robne vrste oziroma drevesa se sme tretirati le v smeri od ograje, pri polovičnem zaprtju šob in
- uporaba ročne škropilnice ni dovoljena!

Ostala določila, predvsem iz vidika varstva pri delu, si preberite v navodilu za uporabo!

Črna listna pegavost ali alternarija na listu (vir: msu.edu)

Alternarija na plodu (vir: agronegoci.es)

Alternarija na plodu (vir: sjutandv.com)

Fungicid Banjo

Varstvo koščičarjev

Zatiranje glivičnih bolezni

Marelice so v polnem cvetu, breskve, slive in češplje pa pričenjajo cveteti. Pred nami pa je kratko deževno obdobje, ki bo omogočilo ugodne pogoje za razvoj glivičnih bolezni. V tem obdobju zaščitimo koščičarje pred:

- **cvetno monilijo** z uporabo biotičnega fungicida **Amylo-X** v odmerku **1,5-2,5 kg/ha** (15-25 g/10 L vode). Za povečanje **odpornosti na nizke temperature in boljšo oploditev** priporočamo dodajanje foliarnih gnojil na osnovi aminokislin, kot sta **Protifert LMW v odmerku 3,5 L/ha** (35 mL/10 L vode) ali **Drin 0,8-1,7 L/ha** (8-17 mL/10 L vode) ali morskih alg, kot je **Göemar BM86 v odmerku 3,0 L/ha** (30 mL/10 L vode).

Breskve in nektarine so v tem obdobju posebej občutljive za okužbo z glivičnimi boleznimi, kot je:

- **breskova kodravost**, ki je najnevarnejša glivična bolezen, saj lahko povzroči veliko škode. Priporočamo zaščito s fungicidom **Syllit 400 SC v odmerku 2,25 /ha** (22,5 ml/10 L vode), ki ga lahko uporabimo 2-krat v eni sezoni in po možnosti vedno pred dežjem. Kombinacijo s foliarnim gnojilom Göemar BM86 odsvetujemo, saj pripravka nista kompatibilna.

Opomba: odmerki za 10 ali 100 L vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha.

Zatiranje grizlic na slivah

Priporočamo obešanje belih lepljivih plošč za spremljanje **rumene in črne češpljeve grizlice**. V primeru, da se na ploščo ulovi več kot 30 grizlic, je potrebno opraviti zatiranje. Opravimo ga šele po končanem cvetenju, ko odpade večina venčnih listov, z insekticidom **Mospilan 20 SG v konc. 0,04 %** (400 g/ha oz. 4 g/10 L vode).

Cvetna monilija

Breskova kodravost

Fungicid Amylo-X in Syllit 400 SC

Mospilan 20 SG

Splošna priporočila

Izboljšanje oprijemljivosti in preprečevanje spiranja škropilne brozge

Z dodajanjem močil **zmanjšamo površinsko napetost kapljic in s tem povečamo pokrovnost in oprijemljivost škropilne brozge**, še posebej na rastlinah, ki imajo na listih voščen popr in dlačice. Sredstva na osnovi terpenov - smol, dodatno naredijo poseben film, ki **preprečuje odtekanje in spiranje škropilne brozge** zaradi padavin.

V ta namen priporočamo, da vsaki škropilni brozgi vedno dodate močilo/lepilo **Nu-Film-Premium** v odmerku **30 mL/100 L**. Sredstvo je dovoljeno tudi v ekološki pridelavi.

Nu-Film-Premium

Optimiziranje kislosti škropilne brozge

S tem ukrepom dosežemo optimalno delovanje insekticidov, predvsem tistih iz skupine piretroidov in spinosinov ter na osnovi *Bacillus Thuringiensis*. Prav tako se podaljša razpolovna doba nekaterih fungicidov ter v večini primerov prepreči neskladje ali inkompatibilnost med posameznimi sredstvi. Optimalno kislost dosežemo s posebnimi sredstvi, kot sta:

- **pH minus v odmerku 44-104 mL/100 L vode**, ki zniža kislost vode za škropljenje na pH <6,5, kar je optimalno ali
- **Aquascope v odmerku 200-250 mL/100 L vode**, ki zniža kislost na optimum, poleg tega pa tudi zniža trdoto vode, preprečuje penjenje in deluje kot močilo.

pH minus in Aquascope

Ukrepi v primeru stresa

V primeru **stresa**, ki je lahko posledica neugodnih vremenskih razmer, kot je **mraz, zmrzal, toča, poplava, suša, vročinski udar, slanost, prevelika ali premajhna jakost svetlobe, UV sevanje, veter, pomanjkanje hranil in fitotoksičnost, zaradi nepravilne uporabe sredstev za varstvo rastlin**, se poslužujemo uporabe sredstev na osnovi aminokislin in alg, ki umilijo ta stres.

- **Protifert LMW** v odmerku **3,5 L/ha** ali
- **Drin** v odmerku **0,4-1,7 L/ha** ali
- **Göemar BM86** v odmerku **3,0 L/ha**.

Protifert LMW, Drin in Göemar BM86

OPOZORILO: Vsa fitofarmacevtska sredstva je potrebno uporabljati varno, še posebej tista, ki so nevarna za čebele in pred uporabo vedno prebrati etiketo oziroma navodilo za uporabo, da ne pride do morebitne nevarnosti za uporabnika in okolje! Če se uporabljajo sredstva, ki so nevarna za čebele, se z njimi lahko škropi v času, ko so čebele v panjih, cvetoča podrast v nasadih pa mora biti pokošena ali na kakšen drug način odstranjena, pri škropljenju pa je potrebno zagotoviti, da ne pride do zanašanja na sosednje cvetoče kulture. Prav tako je potrebno upoštevati predpisane razdalje od voda 1. In 2. reda.

Podatki in nasveti v obvestilu so le informativnega značaja, morebitne napake pri pripravi obvestila niso izključene, zato je pred uporabo potrebno obvezno prebrati navodilo za uporabo!

Vsem uporabnikom svetujemo nakup sredstev preverjenega izvora, kajti le tako je zagotovljena izvorna kakovost, rok trajanja in učinkovitost.